

Przystanek historia

<https://przystanekhistoria.pl/pa2/teksty/99243,Ludwig-Fischer-Biurokrata-zbrodni.html>

ARTYKUŁ

Ludwig Fischer. Biurokrata zbrodni

OKRES HISTORYCZNY

(1939-1945) II wojna światowa

Autor: WOJCIECH KUJAWA 03.03.2023

3 marca 1947 r. Najwyższy Trybunał Narodowy skazał niemieckiego zbrodniarza wojennego Ludwiga Fischera na karę śmierci.

Ludwig Fischer urodził się 16 kwietnia 1905 r. w Kaiserslautern. Od 1926 r. był członkiem NSDAP, a od 1929 r. – SA. W 1937 r. został posłem do Reichstagu.

Oprawca zza biurka

Od października 1939 r. do stycznia 1945 r. pełnił stanowisko gubernatora dystryktu warszawskiego Generalnego Gubernatorstwa. Był odpowiedzialny za masowe mordy dokonywane na Polakach i Żydach (m.in. w Wawrze i Palmirach), łapanki oraz deportacje robotników przymusowych do Rzeszy. Wydał zarządzenie o utworzeniu getta warszawskiego, a potem uczestniczył w jego likwidacji.

W 1943 r., w czasie jednej z odpraw z urzędnikami dystryktu, stwierdził:

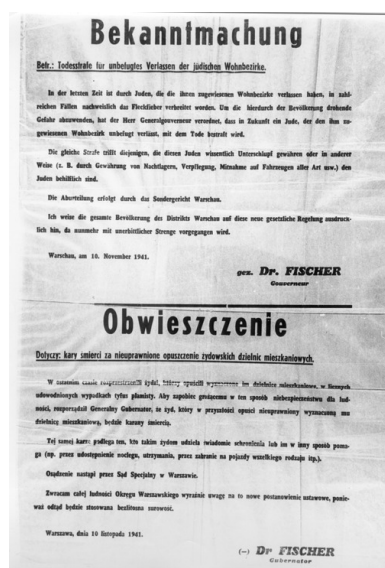
„Nie ma dziś lojalnych Polaków. Gdy zajdzie tego potrzeba, będziemy występować brutalnie i bezwzględnie. Polak dobrze funkcjonuje, gdy się stoi nad nim z batem w rękę. Niektórzy Niemcy, a nawet i moi urzędnicy sądzą, że teraz należy być dobrym dla Polaków, inaczej zostanie się zabitym. Jest to haniebny i zupełnie fałszywy pogląd. Nie możemy być słabi, a gdy Polak nam się nie kłania, należy go batożyć”¹.

Ludwig Fischer (z zasobu NAC)

Sprawiedliwość z opóźnionym zapłonem

Za swoje liczne zbrodnie został skazany przez sąd podziemny na karę śmierci, jednak mimo kilku prób jego likwidacji udało mu się ująć z życiem. W 1943 r. wysłano do niego paczkę zawierającą bombę zegarową, która spowodowała śmierć jednego z urzędników.

Kopia obwieszczenia z 10 XI 1941 r. wydane przez gubernatora Dystryktu Warszawskiego Ludwiga Fischera o karze śmierci dla ludności żydowskiej opuszczającej bez zezwolenia wyznaczone im miejsca pobytu i teje karze dla osób udzielających im pomocy (z zasobu IPN)

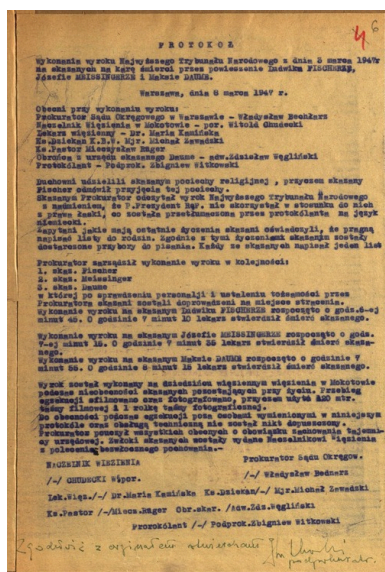
Rok później żołnierze batalionu „Zośka” ostrzelali jego samochód.

Był odpowiedzialny za masowe mordy dokonywane na Polakach i Żydach (m.in. w Wawrze i Palmirach), łapanki oraz deportacje. Wydał zarządzenie o utworzeniu getta warszawskiego, a potem uczestniczył w jego likwidacji.

W sierpniu 1944 r. został lekko ranny, kiedy podczas ewakuacji z powstańczej Warszawy kolumna pojazdów została ostrzelana przez polskie oddziały. Po kapitulacji powstania był współodpowiedzialny – jako szef administracji cywilnej – za burzenie i plądrowanie miasta, a także za fatalne warunki w obozie przejściowym w Pruszkowie.

W styczniu 1945 r. uciekł do Bawarii, gdzie w maju tego roku został aresztowany przez wojska amerykańskie. Trzydziestego marca 1946 r. wydano go Polakom. W grudniu tego roku rozpoczął się jego proces przed Najwyższym Trybunałem Narodowym. 3 marca 1947 r. został skazany na karę śmierci (razem z nim na najwyższy wymiar skazano Maksa Daumego i Josefa Alberta Meissingera), a 8 marca wyrok wykonano.

W Archiwum IPN zachowały się m.in.: akta procesu Ludwiga Fischera, akta więzienne, a także film z wykonania kary śmierci.

**Protokół wykonania kary śmierci
na Ludwigu Fischerze, 8 III 1947
r. (z zasobu IPN)**

Więcej na ten temat zob.: K. Szwagrzyk, „Śmierć na filmowej kliszy. Kadry z egzekucji wysokich funkcjonariuszy III Rzeszy w zbiorach Instytutu Pamięci Narodowej”, „Przegląd Archiwalny Instytutu Pamięci Narodowej” 2020, t. 13.

**Próba wykonania egzekucji na
Ludwigu Fischerze (kadr z filmu),
8 III 1947 r. (z zasobu IPN)**

Zapraszamy na profil Archiwum IPN

¹ K. Dunin-Wąsowicz, *Gubernator warszawski Ludwig Fischer*, *Dzieje Najnowsze* 1981, nr 1-2, s. 103-104.

COFNIJ SIĘ